

Şehit

Mir Mahfuzur Rahman Mughdha

Doğum tarihi:	9 Eylül, 1998
Şehadet tarihi:	18 Temmuz, 2024
Bölge:	Dhaka Şehri
İlçe:	ঢাকা

Kısa Biyografi

Meslek: Öğrenci,
Şehadet yeri: Uttara 7 No'lu Sektör, House Building, Uttara, Dakka

Şehitlik Olayı ve Detayları

18 Temmuz'da Uttara'da vurularak hayatını kaybeden Mir Mahfuzur Rahman Mughdha şokta. Bangla Akademisi'nin Modern Bangla Sözlüğü "Mughd" kelimesinin anlamını şöyle veriyor: büyülenmiş, kendinden geçmiş, hayran kalmış, şaşkın, mest olmuş, sersemlemiş... Mughd ismiyle anılan bu genç, ailesi ve akrabaları belki bu anlamları biliyordu ama sanırım bilmiyorlardı ki bir gün bu çocuk sadece ülkesinin değil, tüm dünyadaki Bangladeşlilerin ortak duygularını birbirine bağlayacak, herkesi kendi yetenekleriyle büyüleyecek. Onun davranışları ve yaptıklarıyla bizler de büyüleneceğiz. Mughd bizlerden ayrıldı ama anılarıyla hep mest halde kalacağız.

Bizim ülkemizde çocuklara isim verirken sık sık ünlü kişiliklerden esinlenilir. Kesinlikle bugün yeni doğan pek çok çocuk Mughd ismiyle anılacak. Gelecekte biri bana çocuğuna isim koymamı isterse, kız ya da erkek fark etmeksizin ona Mughd ismini vereceğim. Bizim burada bir atasözü vardır: "Ağaç senin adın ne, meyvenle tanınırsın." Mughd ismiyle hem adını hem de meyvesini verdi, yani hem ismiyle hem de yaptıklarıyla kendini tanıttı. Şimdi Mughd ismini duyduğumuzda hemen kimden bahsedildiğini anlıyoruz.

İslam'da Aşura günü hatırlanması gereken özel bir gündür. O gün Kerbela'da İmam Hüseyin ibn Ali (ra) şehit olmuştur. "Kerbela" Fırat Nehri kıyısında bir ovadır. Kerbela olayı İslam tarihinin en trajik olaylarından biridir. Kufe'nin eski Fırat Nehri kıyısında Hüseyin (ra) ve beraberindekiler dururken, tek su kaynağı nehirden alınıyordu. O gün, henüz emekleyen küçük çocuk Ali Asgar, su almak isterken düşman okçular tarafından şehit edildi. O gün Fırat kıyısında "Su! Su!" diye haykıranların matemini tarif etmek mümkün değil.

2024'te kota reformu hareketinin bir aşamasında öğrenciler 17 Temmuz gecesi 18 Temmuz için "tam kapanma" eylemi ilan etti. O zaman hem Dakka hem de tüm ülke adeta bir Kerbela ovasına dönmüştü. O gün, silahlı öğrencilerin üzerine devletin tetikçileri, polisler ve sınır birlikleri (BGB) salındı. Ülke savaş alanına döndü. Eğitimli güçlere karşı öğrencilerin tek silahı canlarıydı, bu yüzden göğüs göğüse direniyorlardı. İşte o anda Mughd, içinden gelen dürtüyle eylemciler için su getirdi. Elinde bir kasa su, bağıyordu: "Su lazım, su!" Gözlerini göz yaşartıcı gazdan açmakta zorlanıyordu.

Tişörtünün kolu ile gözlerini siliyor ve açmaya çalışıyordu. Bu sadece birkaç saniyelik bir video. Videoda Mughd'u görüyoruz. Bu kaydın 15 dakika sonrası o kurşunla vuruldu. Bir süre sonra da hayatını kaybetti. Bu videoyu izleyip de ağlamayan zor bulunur. Mughd'un nasıl cesurca bağırdığına, yüzündeki kararlılığa bakın. Üzerindeki tişört suyla ıslanmış, ayağındaki ev terliği ise Mughd'un plan yapmadan, içinden gelen çağrıya cevap vererek kardeşlerinin yanında olduğunu gösteriyor.

Mughd şehit olduktan sonra 13 Ağustos'ta CNN "Göstericilere su taşıyan öğrenci, birkaç dakika sonra hayatını kaybetti" başlıklı bir haber yaptı. Orada Mughd'un tam adı Mir Mahfuzur Rahman, onun ikiz kardeşi

Snigdho ise Mir Mahbubur Rahman olarak geçiyor. Başkent Dakka'da öğle sıcağında dinlenirken bir kurşun alnına isabet etmiş. Arkadaşları onu hastaneye götürmüş ama çok geç kalınmış. Şehit Mughd'un kardeşi Snigdho, "Sadece onu sarılmıştım, sonra ağladım" dedi.

Mughd matematik lisans öğrencisiydi. Sonra işletme yüksek lisans (MBA) okuyordu, ikiz kardeşi Snigdho ise hukuk okuyordu. İkisi İtalya'ya gitmeyi planlıyordu, Avrupa'yı motosikletle gezmek istiyorlardı. Bunun için para biriktiriyorlardı. İkisi de online freelancer olarak sosyal medya pazarlaması yapıyordu.

Snigdho şöyle diyor: "O sadece kardeşim değildi, en iyi arkadaşımdı. Vücudumun bir parçasıydı. Her şeyi birlikte yapardık." Büyük kardeşleri Dipto'nun tam adı Mir Mahmudur Rahman. İkiz kardeşler Mughd'un üniversite kimliğini saklıyorlar, vurulduğunda o kimlik boynundaydı. Mughd'un saçılan kanı o karanlık anlarda kimliğin üzerinde kurumuş ve bir gün ışığı gibi olmuş. Kardeşleri o kimliğin kayışını saklıyor. Şimdi iki kardeş Dipto ve Snigdho, Mughd'un protestolara olan etkisini bir teselli olarak görüyorlar. Snigdho, "Onun sayesinde insanlar protesto etme gücü buldu. Hep derdi ki, 'Bir gün anne-babamla gurur duyacağım.'"

Biz de Mughd ismini söyledikçe onun yüzü gözümüzde canlanacak. Onun özverisini hatırladıkça mest olacağız. Daha ne çok genç hayatını kaybetti, kimileri henüz tanınmadı. Aslında şehit olanlar hayatlarını başkaları için feda edenlerdir.

Eşitsizliğe karşı öğrenci hareketi, Bangladeş'te sıradan öğrencilerden oluşan bir örgüt. 2024'te kota reform hareketinde kuruldu, bu hareketi ve sonraki boykot eylemlerini yönetti. 1 Temmuz 2024'te kuruldu, hemen ardından 8 Temmuz'da 65 kişilik bir komite kuruldu; içinde 23 koordinatör, 42 yardımcı koordinatör vardı. Hareket büyüdükçe 3 Ağustos'ta 158 kişilik geniş bir koordinasyon ekibi oluşturuldu. İlk liderler sayesinde hareket hızla yayıldı. Haziran 2024'te yüksek mahkeme kotayı yeniden yürürlüğe koydu, bu da hareketin ülke çapında yayılmasına yol açtı.

Temmuz ayında Dakka'daki Şahbagh'da öğrenciler "Kota değil, liyakat!" sloganlarıyla şehri doldurdu. 14 Temmuz'da diktatör Hesina, protestocuları aşağıladı ve hainlerin torunları olarak nitelendirdi. Öğrenciler buna karşılık "Sen kimsin? Hain, hain!" diye bağırды.

Ertesi gün 15 Temmuz'da iktidar partisi yetkilileri protestocuları "milli mücadele ruhunu zedelemekle" suçladı. Aynı gün ülke genelinde iktidar partisi gençlik örgütü silah ve sopalarla öğrencilere saldırdı. Polis de cop ve plastik mermilerle karşılık verdi. Öğrenciler taşlarla karşılık verdi, çatışmalar çıktı.

Bu saldırılarla protestolar 16 Temmuz'dan itibaren daha da sertleşti. O gün Begum Rokeya Üniversitesi'nde Abu Saeed polis kurşunuyla öldü, hareket ülke genelinde yayıldı. 19 Temmuz'a kadar iktidar partisi destekli silahlı gruplar, güvenlik güçleri ve internet kesintileri ile hareketi durdurmaya çalıştı ama başarılı olamadı. Diktatörlük ülke çapında sokağa çıkma yasağı ilan etti ve orduyu sahaya sürdü.

Bu olaylarda yaklaşık 21 bin öğrenci ve protestocu yaralandı, 673'ten fazla kişi hayatını kaybetti, polis 500 dava açtı, 11 binin üzerinde kişi gözaltına alındı. 21 Temmuz'da Yüksek Mahkeme kota kararını iptal etti ama hükümet liyakate göre yüzde 93 atama yapma kararı aldı. 22 Temmuz'da hükümet bu kararı resmi olarak duyurdu.

Şehit Tanınan, Yakınları ve Arkadaşlarının Duyguları

Ölümünden 15 dakika öncesine kadar öğrencilere su veriyordu Mughdha.

18 Temmuz'da başkent Dakka'nın Uttara bölgesinde polis ateşiyle hayatını kaybetti Mughdha. Kendisi Khulna Üniversitesi'nin 19. dönem öğrencisiydi. İyi bir sporcu, şarkıcı ve organizatör olarak dört yıl boyunca kampüste sevilen biriydi. Matematik bölümünden mezun olduktan sonra Mart ayında Dakka'ya gidip Bangladesh University of Professionals (BUP)'a MBA programına kaydoldu. Ölümünden sadece 15 dakika önce çekilen bir videoda, dumanla kaplanmış yolda öğrencilerin koşuşturduğu görülüyor. Mughdha elinde su dolu kutu ve bisküvi taşıyarak koşuyor, öğrencilere "Su isteyen var mı, su?" diye sesleniyor. Videoda birçok öğrencinin ondan su içtiği görülüyor. Gözlerini gazdan dolayı birkaç kez silerken de gözüküyor Mughdha.

O günkü olayları anlatan bir arkadaşı şöyle dedi: “Tehlikede birini görünce Mughdha hep koşardı. Uttara’daki öğrencilere saldırı olduğunu duyunca arkadaşlarıyla birlikte yanlarına koştu. O gün çok kişiyi hastaneye götürdük. Saat 6 civarında öğrencilere su ve bisküvi verip yol kenarında oturuyorduk. Birden polis Rajuk Commercial Market önünden ateş ederek ilerleyince hep birlikte kaçmaya başladık. Birden polis ateş etti ve Mughdha yere yığıldı. Kafasına mermi girmiş, sağ kulak altından çıkmıştı. Crescent Hastanesi’ne götürdüğümüzde doktorlar onu ölü ilan etti.”

Mughdha’nın köyü Brahmanbaria’da, 1998 doğumlu, Uttara’da dünyaya gelmişti. İlköğrenimini Islamic Education Society School’da, lise ve yüksekokulu ise Uttara High School and College’da tamamladı. 2019’da Khulna Üniversitesi’ne başladı. Okul hayatının yanı sıra futbolcu, şarkıcı, gitarist ve organizatör olarak tanınıyordu. Üniversitenin en büyük etkinliği olan Graduation-2023’ün koordinatörlüğünü yapıyordu. Ayrıca izci grubunda liderdi. Küçüklüğünden beri haksızlığa karşı duyarlıydı.

Polis bünyesindeki Armed Police Battalion (Silahlı Polis Taburu) izci grubunda Rover Scout ve liderdi. 2019’da Banani yangını sırasında gösterdiği cesaretle Bangladesh Scouts tarafından “National Service Award” (Ulusal Hizmet Ödülü) aldı.

Üç kardeşten biri olan Mughdha, ikiz kardeşi Mir Mahbubur Rahman Snigdha ile beraberdi. Büyük kardeş Mir Mahmudur Rahman Dipto şöyle dedi: “Ailemizin gözbebeği idi Mughdha. Gezmekten çok hoşlanırdı. MBA’nın yanında yurt dışında eğitim için planlar yapıyordu. Ama hiç kimse böyle bir son olacağını tahmin edemezdi!”

Dipto ayrıca, “Üç kardeşin arasında annemize en çok Mughdha bakardı. Onu sürekli kollardı. Kendi harçlığını serbest çalışarak çıkarıyordu. Annem hala ağlıyor. Babam ise sessizleşti.” dedi.

Khulna Üniversitesi Matematik Bölümü Yardımcı Doçenti Sheikh Abdus Samad, “Mughdha olağanüstü bir öğrenciydi. Kimseyle hiç sorun yaşamadı. Derslerde ona kızınca bile gülümser, sonra bir şey diyemezsiniz.” dedi. Üniversitedeki alt sınıf öğrencilerinden Muhibullah, “Her etkinlikte ön saftaydı. Üniversite kapanmadan önce hep birlikte hareket ediyorduk.” diye anlattı.

Facebook profilinde Mughdha’nın yazdığı söz şöyleydi: “Hayat anlamlı olsun, uzun değil.” Gerçekten de anlamlı bir hayat yaşadı Mughdha.

Snigdha’yı geride bıraktı Mughdha—hareketli bir dönemin başlarında aileleri tatile Cox’s Bazar’a giderken, Mughdha ve ikiz kardeşi Snigdha Dakka’da kaldı.

Birlikte okula gittiler, ortak arkadaşları vardı. Mughdha’nın ölümünden sonra Snigdha travma yaşadı. The Daily Star’a konuşmak istemedi, “Lütfen ablamla konuşun” dedi.

Büyük kardeş Dipto ise, “Snigdha tamamen bitmiş durumda. İlk o gördü Mughdha’nın cansız bedenini.” dedi. Aile içinde Snigdha’nın hayatının her anı Mughdha ile iç içe geçmişti. “Sadece kardeşini değil, hayatının bir parçasını kaybetti.” dedi.

Dipto ayrıca, “18 Temmuz sabahı aileyle Cox’s Bazar’a gittik. Annem hiç sahil görmemişti. Geçen yıl Mughdha onları Sundarbans’a götürmüştü, bu yüzden bu yıl ben babamı götürdüm. Ama Mughdha ve Snigdha gitmek istemedi. İki sebep vardı: 20 Temmuz’da arkadaşlarıyla Tangua Hawa gezisi ve kota reformu hareketine katılmak istemeleri. 18 Temmuz akşamı saat 6:30’da Mughdha’nın öldüğü haberini aldım. O gün Dakka’ya dönmeye çalıştım ama uçak bulamadım.” dedi.

19 Temmuz sabahı uçakla Dakka’ya döndüler. Dipto, “Mughdha’nın ölüm haberini anneme nasıl söyleyeceğimi bilemedim. Annem kalp hastasıydı, bu yüzden çok endişelendim. Önce anneme ve babama küçük bir yaralanma olduğunu söyledim. Sonra durumun ciddi olduğunu söyledim. Ölüm haberini alınca annem çöktü, hala iyileşmedi. Üç kardeş arasında anneme en çok bağlı olan Mughdha’ydı. Ölümü annemin dünyasını yıktı.” dedi.

Öldüğü sırada yanında olan arkadaşı Zakirul Islam şöyle anlattı: “Kurşun Mughdha’nın kafasına girdi, sağ kulaktan çıktı. Önümüzde olay yerinde hayatını kaybetti. Mughdha herkese su veriyordu. Bizim hiçbirimizin

silahı ya da sopası yoktu. Polis arkadaşımı böyle vurdu, bunu unutamam.” dedi.

Olayın Detayları

Bir üniversite öğrencisi neden şehit oldu? Ülkemizde işçi, çiftçi, balıkçı, hatta CNG sürücüleri halkın doğrudan ya da dolaylı olarak acılarına tanıklık eder. Sokaklarda pek çok olay ve kaza da onların şahitliğiyle yaşanır. Mughdha da bunlardan biriydi.

Ülke karanlık bir döneme girerken; devlet yeteneksiz, yolsuz ve soyguncular tarafından yönetilirken; fiyatlar yükselirken; halk büyük bir üzüntü ve umutsuzluk içindeydi.

Bu karanlıktan umut, özgürlük, eşitlik talepleriyle öğrenciler barışçıl şekilde devletle taleplerini paylaştılar. Ancak faşist hükümet öğrenci taleplerini küçümsedi, 2018’de olduğu gibi onları sokaklardan kovdu.

2018’de başlayan kotaya karşı öğrenci hareketi, 2024’te eşitsizliğe karşı hareket olarak geri döndü. Öğrenciler barışçıl protesto, medya aracılığı ve görüşme yollarını denediler. Ancak hükümet, şiddet ve gözdağı yolunu seçti; öğrencileri copladı, göz yaşartıcı gaz ve lastik mermi kullandı, hatta ateş açtı. Evlerde, yurtlarda arama yaptı, gözaltılar, işkenceler yaşandı. Polis, RAB, BGB ve paramiliter güçler yanısıra hükümete bağlı öğrenci milisleri saldırdı.

Bu hareket sadece bir grup öğrencinin değil, tüm halkın taleplerini yansıtıyordu. Okul, lise ve medrese öğrencileri de sokaklara indi. Sınav ve ders boykotları başladı. Ancak otoriter yönetim şiddetle cevap verdi; öğrencileri dövdü, bıçakladı, yaraladı, öldürdü.

Mughdha da bu şiddet sırasında şehit oldu. Arkadaşlarına su ve bisküvi dağıtırken kafasından vuruldu. Onun “Su isteyen var mı, su?” sözü tüm ülkede hüznle anılmaktadır.

18 Temmuz’da Uttara Azampur, Rajuk Commercial Market yakınlarında polis saldırısına uğrayan öğrenciler arasında Mughdha da vardı. Arkadaşı Zakirul, “Silahımız yoktu, öğrenciler barışçıldı, polis saldırdı. Mughdha kafasından vuruldu.” dedi.

Olay sonrası Mughdha ailesi Cox’s Bazar’da tatildaydı. Ertesi gün cenazesi Brahmanbaria’da toprağa verildi.

Öneriler

18 Temmuz, Şehit Mir Mahfuzur Rahman Mughdha Günü olarak devletçe kabul edilip anıtsal şekilde kutlanmalı.

Üniversite yönetimi devlet nezdinde Mughdha cinayetinin adaletle sonuçlanması için girişimde bulunmalı ve tüm şehitler anısına Khulna Üniversitesi’nde “Temmuz Katliamı Anıt Köşesi” kurulmalı.

Mughdha anısına Khulna Üniversitesi’ndeki tüm yurtlar, idari ve akademik binalarda “Mughdha Su Köşesi” oluşturulmalı. Ülke genelindeki eğitim kurumlarında “Su isteyen var mı, su?” sloganı ile Mughdha köşeleri açılmalı.

Mughdha ve diğer kahramanların fedakarlığı dünyaya duyurulmalı. Onlar yeni bir özgürlük dalgasının öncüleridir. Öğrenciler yeni özgürlükle trafik yönetiminden ülke reformlarına, sel felaketlerine karşı mücadeleye kadar önemli işler başarmıştır.

Şehidin Kişisel Bilgileri

Adı: Mahfuzur Mir Rahman Mughdha

Meslek: Öğrenci

Doğum Tarihi: 09-09-1998

Doğum Yeri: Uttara, Dakka

Çalıştığı Kurum: Bangladesh University of Professionals (BUP)

Baba: Mir Mostafizur Rahman

Anne: Shahana Chowdhury

Adres: 35/9 D, Sector 5, Uttara, Dakka

Olay Yeri: Bangladesh Medical College, House Building

Saldırgan: Faşist öğrenci örgütü ve polis güçleri

Yaralanma Tarihi: 19 Temmuz 2024, gece 8:30

Ölüm Tarihi, Saati ve Yeri: 19 Temmuz 2024, gece 8:30, Bangladesh Medical College, House Building, Uttara, Dakka

Şehidin Son Sözleri

“পানি লাগবে কারো, পানি? কারো কি পানি লাগবে? পানি ভাই, পানি...”

Kaynak: উত্তরায় গুলিবদ্ধ হওয়ার আগ মুহূর্তে আন্দোলনকারীদের পানি বিতরণের ভাইরাল বাণী

Kuran-ı Kerim Ayeti

Allah yolunda öldürülenlere ölü demeyin; bilakis onlar diridirler, fakat siz farkında değilsiniz. (Bakara 2:154)

Hadis-i Şerif

Kim Allah'tan samimiyetle şehitlik dilerse Allah ona şehitlerin makamını nasip eder. (Sahih Muslim 1888)

Dua sayısı: 1

Şehit Anı Fotoğraf Galerisi

Video

<https://www.youtube.com/watch?v=BaUmlSM9B8>